

INSTYTUT SŁAWISTYKI
PAN

FUNDACJA
SŁAWISTYCZNA

INSTYTUT ORIENTALISTYKI
UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO

PROGRAM

MIĘDZYNARODOWEJ, INTERDYSCYPLINARNEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ

ŚWIAT OCZYMA DUSZY DUSZA W OCZACH ŚWIATA

ANTROPOLOGICZNO-JĘZYKOWE
WIZERUNKI DUSZY W PERSPEKTYWIE
MIĘDZYKULTUROWEJ

15 – 17 PAŹDZIERNIKA 2015 ROKU,
BIBLIOTEKA UNIWERSYTETU WARSZAWSKIEGO,
UL. DOBRA 56/66

PATRONAT HONOROWY SPRAWUJĄ PROFESOROWIE:
JERZY BARTMIŃSKI • ELENA BEREZOVICH
IZABELLA BUKRABA-RYLSKA • ANNA ENGELKING
JADWIGA PUZYNINA • JOLANTA SIERAKOWSKA-DYNDO
SVIETLANA TOLSTAJA

KONFERENCJA DOFINANSOWANA PRZEZ
MINISTERSTWO NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

DZIEŃ 1. 15 października 2015 r. (czwartek)	Międzynarodowa interdyscyplinarna konferencja naukowa <i>Świat oczyma duszy – dusza w oczach świata. Antropologiczno-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej,</i> 15–17 października 2015 r., Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego, ul. Dobra 56/66			
9.00–9.45	Rejestracja uczestników – 2. piętro, przed salą 256			
9.45–10.00	Otwarcie konferencji <i>Świat oczyma duszy – dusza w oczach świata. Antropologiczno-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej</i> , sala 256 dr hab. Anna Zielińska – dyrektor, prof. IS PAN, prof. dr hab. Joanna Sierakowska-Dyndo – dziekan Wydziału Orientalistyki, dr hab. prof. IS PAN Ewa Golachowska – prezes Fundacji Sławistycznej			
10.00–10.50	Sesja plenarna, sala 256 prof. Светлана Толстая , Росийская академия наук, Moskwa, <i>Метемпсихоз в славянских народных представлениях</i> dr hab. Agnieszka Maryniak , Uniwersytet Warszawski, <i>Cień duszy w neuronaukach</i> Dyskusja			
10.50–11.00	Przerwa kawowa			
	Sekcja A – sala 265	Sekcja B – sala 264	Sekcja C – sala 256	Sekcja D – sala 254
11.00–11.20	dr Olga Belova , Институт славяноведения Российской академии наук, Москва, <i>Восточнославянские и еврейские народные рассказы о явлении души (к проблеме взаимодействия фольклорных традиций)</i>	prof. Dejan Ajdačić , Kyivs’kij Nacional’nyj Universytet, <i>Сербские фразаологизмы с лексемой ‘душа’ в сопоставлении с другими славянскими языками</i>	dr Michał Warchala , dr Emilia Wrocławska-Warchala , Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków, <i>Dusza i psyche – losy duszy w nowoczesności</i>	dr hab. prof. IS PAN Lilla Moroz-Grzelak , Instytut S PAN, Warszawa, <i>Kształt duszy w sztukach plastycznych</i>
11.20–11.40	dr Ladislav Janovec , Univerzity Karlovy v Praze, <i>Душа в чешских фольклорных текстах</i>	dr Kamila Barbara Stanek , Uniwersytet Warszawski, <i>Obraz duszy we frazeologii i przysłowiaх tureckich</i>	dr hab. Marta Zając , Uniwersytet Śląski, Katowice, <i>Dusza w czasach ponowozżytnej reprodukcji</i>	dr Lidia Banowska , Uniwersytet Adama Mickiewicz, Poznań, <i>«Dusze w czyścцу bolejące» – obraz dusz czyścцовых w poezji Adama Mickiewicza i Cypriana Norwida</i>

11.40–12.00	mgr Katarzyna Włodarska , Instytut Sławistyki PAN Warszawa, <i>Odejdź tak, jak Budda przykazał – wizja śmierci, obrzędy i zwyczaje pogrzebowe w tradycji buddyjskiej</i>	dr hab. Włodzimierz Wysoczański , Uniwersytet Wrocławski, <i>Wyrazy «dusza» i «ciało». Kolokacyjność słów i kontekstowa aktualizacja znaczenia DUSZA</i>	prof. dr hab. Marta Kudelska , Uniwersytet Jagielloński, Kraków, <i>Relacja pomiędzy terminami para – apara oraz wymiarami rzeczywistości, które denotują</i>	dr Małgorzata Sokolowicz , Uniwersytet Warszawski, <i>Czy(m) jest dusza wróżki? O romantycznej fascynacji duszą na przykładzie motywu wróżki</i>
12.00–12.30	Dyskusja	Dyskusja	Dyskusja	Dyskusja
12.30–13.00	Przerwa na obiad – foyer, 3. piętro			
13.00–14.00	Sesja plenarna sala 256 dr Beata Purc-Stępnia k, Uniwersytet Gdański, <i>Troska o zabezpieczenie duszy w ołtarzu Sąd ostateczny Hansa Memlinga</i> dr hab. prof. PAN Urszula Lehr , Instytut Archeologii i Etnologii PAN, Kraków, <i>Dusza – kulturowy klucz do nieśmiertelności</i> Dyskusja			
14.00–14.10	Przerwa kawowa			
	Sekcja A – sala 265	Sekcja B – sala 264	Sekcja C – sala 256	Sekcja D – sala 254
14.10–14.30	prof. Андрей Борисович Мороз , Российский государственный гуманитарный университет, Moskwa, <i>Wędrowka duszy na tym i tamtym świecie. Tradycja współczesna Rosji północnej</i>	dr hab. prof. IS PAN Mariola Jakubowicz , Instytut Sławistyki PAN, Warszawa, <i>Fizyczny i duchowy aspekt duszy w świetle etymologii jej nazwy</i>	dr hab. Joanna Godlewicz-Adamiec , Uniwersytet Warszawski, <i>Dusza, serce i ciało w średniowiecznej mistyce – wzorce literackie i ikonograficzne</i>	dr Joanna Skolik , Uniwersytet Opolski, <i>Joseph Conrad czyli polska dusza w literaturze angielskiej</i>
14.30–14.50	dr hab. prof. IS PAN Ewa Masłowska , Instytut Sławistyki PAN, Warszawa, <i>Dziad i baba – strażnicy duszy w języku i w polskiej kulturze ludowej</i>	dr Krystyna Data , Instytut Języka Polskiego PAN, Kraków, <i>Dusza Jana Kochanowskiego</i>	mgr Dagmara Wasilewska , Uniwersytet Śląski, Katowice, <i>Status ontyczny duszy a model doświadczenia mistycznego w tekstach Dźiwy Goswamina</i>	dr Lubomir Puszak , Katolicki Uniwersytet Lubelski, <i>Dusza bohatera literackiego w egzystencjalnej optyce pisarskiej Waleriana Pidmohylnego</i>

14.50–15.10	dr hab. Marta Wójcicka , Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin <i>Najukochańszy! Piszę do Ciebie... Listy do nieba jako forma internetowej komunikacji z zaświatami</i>	mgr Monika Bogdzevič , Uniwersytet Wileński, <i>Konotacja semantyczna wyrazu „dusza” (na materiale polskim i litewskim)</i>	dr Kamila Woźniak , Uniwersytet Wrocławski, <i>Mistyka ciała i duszy w fotografii i filozofii Františka Drtikola</i>	dr hab. Małgorzata Chachaj , Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, <i>Wędrownica duszy przez epoki jako temat poematu Juliana Ursyna Niemcewicza «Moje przemiany»</i>
15.10–16.00	Dyskusja	Dyskusja	Dyskusja	Dyskusja
16.00–	Wycieczka po Starówce <i>Dusza miasta – miasto z duszą</i>			

DZIEŃ 2. 16 października 2015 r. (piątek)	Międzynarodowa interdyscyplinarna konferencja naukowa <i>Świat oczyma duszy – dusza w oczach świata. Antropologiczno-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej,</i> 15–17 października 2015 r., Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego, ul. Dobra 56/66			
9.00–10.00	Sesja plenarna, sala 256 prof. dr hab. Jadwiga Mizińska , Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, <i>Zatrącona dusza</i> dr Monika Nowakowska , Uniwersytet Warszawski, <i>Dusza niczym złoto, dusza niczym wąż – hermeneutyczny głos w dyskusji o naturze duszy</i> Dyskusja			
10.00–10.10	Przerwa kawowa			
	Sekcja A – sala 265	Sekcja B – sala 264	Sekcja C – sala 254	Sekcja D – sala 256
10.10–10.30	dr Adrian Mianecki , Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń, <i>Dusza w tradycyjnych wierzeniach ludowych: ludzka skóra</i>	mgr Lucyna Bagińska , Uniwersytet Warszawski, <i>Językowy obraz duszy w ekfrazach z przelomu XIX i XX wieku na podstawie wybranych wierszy Zofii Gordziałkowskiej</i>	mgr Katarzyna Ratajczyk , Uniwersytet Adama Mickiewicza, Poznań, <i>Dusza widziana przez pryzmat koreańskiego szamanizmu i konfucjonizmu</i>	mgr Barbara Manasterska , Uniwersytet Wrocławski, <i>W poszukiwaniu Boga i swojej ojczyzny. Obraz duszy w wybranych poematów św. Jana od Krzyża i Emilio Pradosa</i>

10.30–10.50	dr Марина Михайловна Валенцова , Российская академия наук, Moskwa, <i>Мультипликация души: славянские поверья о полудемонах</i>	dr hab. Dorota Filar , Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, <i>Językowa narracja o «wędrującej duszy marzyciela» i jej realizacje w wybranych tekstach polskiej poezji współczesnej</i>	dr Sylwia Surdykowska , Uniwersytet Warszawski, <i>Dusza i jej choroby według Mohammada ibn Jakuba Maskawajh</i>	dr Anna Nowicka-Struska , Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin <i>Dusza karmelitańska. Wyobrażenia – wizerunki – teksty w piśmiennictwie rękopisów klasztornych XVII i XVIII wieku</i>
10.50–11.10	dr Agnieszka Staszczuk , Uniwersytet Jagielloński, Kraków, <i>Dusze zmarłych a upiory – istoty nadprzyrodzone preta i bhūta w tradycji indyjskiej</i>		dr Magdalena Kapeluś , Uniwersytet Warszawski, Warszawa, <i>«O hetycznej duszy – złotej, srebrnej, brązowej...»</i>	dr Katarzyna Arciszewska , Uniwersytet Gdański, <i>Postmodernistyczna koncepcja duszy wampira (na podstawie powieści Wiktora Pielewina)</i>
11.10–11.40	Dyskusja	Dyskusja	Dyskusja	Dyskusja
11.40–12.00	Przerwa kawowa			
12.00–13.00	Sesja plenarna, sala 256			
	<p>prof. Елена Львовна Березович, Уральский федеральный университет, Jekaterynburg, <i>ДУША в кругу других «органов чувств» (на материале фразеологии славянских языков)</i></p> <p>dr Daria Szymańska-Kuta, Uniwersytet Jagielloński, Kraków, <i>Koncepcja jednej duszy jako oznaka racjonalności starożytnych Greków</i></p> <p>prof. Irena Vaňková, Univerzita Karlova Praha, <i>Чешская картина души. Контексты, концептуализации, реконцептуализации</i></p> <p>Dyskusja</p>			
13.00–13.30	Sekcja A – sala 265	Sekcja B – sala 264	Sekcja C – sala 254	Sekcja D – sala 256
13.30–13.50	prof. Jeļena Koroļova , Daugavpils Universitāte, Dyneburg, <i>Нарративы о покойниках и народная фразеология о душе в традиционной культуре староверов Латгалии</i>	prof. dr hab. Igor Borkowski , Uniwersytet Wrocławski, <i>Kognitywistyczny wizerunek 'duszy' w tekstach nekrologów zakonnych klarysek starosądeckich XVII–XXI wiek</i>	dr hab. Ewa Kocój , Uniwersytet Jagielloński, Kraków, <i>Ostatnia podróż w zaświatach. Wędrówka duszy po śmierci w wyobrażeniach, obrzędowości i ikonografii prawosławia</i>	mgr Karina Stempel-Gancarczyk , Instytut Sławistyki PAN, Warszawa <i>«[A] nasze dusze smutne mają pyski. leżą na dywanie. wyją. nie dają żyć» (J. Mansztajn «O duszy»)</i> . <i>Dusza w najnowszej poezji polskiej</i>

13.50–14.10	dr hab. Aleksandra Niewiara , Uniwersytet Śląski, Katowice, <i>Dusza narodu – rozważania etnolingwistyczne</i>	prof. Natalia Korina , Nitra University, Słowacja, <i>Душа и сердце в русских и словацких текстах по данным сопоставительного лингвокогнитивного анализа</i>	dr hab. prof. UW Joanna Jurewicz , Uniwersytet Warszawski, <i>Jak żywi mogą zmarłemu pomóc. Droga duszy w staroindyjskim tekście «Dźajminijopanisadbrahmana»</i>	dr Grażyna Róžańska , Akademia Pomorska, Słupsk, <i>«Moja dusza jest łką chaotycznych kwieci». Pejzaż wewnętrzny «ja» lirycznego w poezji Kazimiery Zawistowskiej</i>
14.10–14.30	dr hab. prof. UMK Iwona Rzepnikowska , Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń, <i>Wiecznie żywi.... Formy nieśmiertelności bohaterów folkloru stalinowskiego</i>	dr. philol. doc. Tatjana Stoikova , Ventspils Augstskola, Windawa, <i>Сердце и душа как органы чувств в славянской и балтийской языковых моделях человека</i>	dr Magdalena Majdak , Instytut Języka Polskiego PAN, Kraków, <i>Związek duszy i głosu w wybranych pismach filozoficznych</i>	dr Elena Janchuk , Uniwersytet Warszawski, <i>Душа в восприятии Марины Цветаевой</i>
14.30–15.00	Dyskusja	Dyskusja	Dyskusja	Dyskusja
15.10–17.30	Wycieczka na cmentarz Powązkowski			

DZIEŃ 3. 17 października 2015 r. (sobota)	Międzynarodowa interdyscyplinarna konferencja naukowa <i>Świat oczyma duszy – dusza w oczach świata. Antropologiczno-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej,</i> 15–17 października 2015 r., Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego, ul. Dobra 56/66
9.00–10.00	Sesja plenarna, sala 254
	dr hab. prof. UO Dorota Brzozowska , Uniwersytet Opolski, <i>Konceptualizacje chińskiej duszy</i> dr hab. Roman Marcinkowski , Uniwersytet Warszawski, <i>Pojmowanie duszy w judaizmie</i> dr hab. Ewa Siwierska , Uniwersytet Warszawski, <i>Bądź dla mnie dobre, moje czi, czyli o koncepcji człowieka u Ibów (Nigeria)</i> Dyskusja

10.00–10.10	Przerwa kawowa			
	Sekcja A – sala 265	Sekcja B – sala 264	Sekcja C – sala 254	Sekcja D – sala 315
10.10–10.30	dr hab. prof. KUL Zdzisław Kupisiński , Katolicki Uniwersytet Lubelski, <i>Dusze zmarłych w ludowej obrzędowości pogrzebowej i zaduszkowej w Opoczyńskim i Radomskim</i>	prof. Ольга Евгеньевна Фролова , Московский государственный университет имени М.В. Ломоносова, Moskwa, <i>О русской душевности</i>	dr hab. Irena Mytnik , Uniwersytet Warszawski, <i>Przymioty duszy w duchowości Sacre Coeur</i>	mgr Anna Piątek , Uniwersytet Warszawski, <i>Motywy wędrówki dusz i dybuka w kulturze żydowskiej i ich współczesna realizacje w twórczości izraelskiej poetki Yony Wollach</i>
10.30–10.50	mgr Robert Zawisza , Instytut Slawistyki PAN, Warszawa, <i>Żywy zmarły. Człowiek wobec świata pozagrobowego w wierzeniach narodu Sacha (Jakuci)</i>	dr Olga Makarowska , Uniwersytet Adama Mickiewicza, Poznań, <i>Концепты душа и душа в польских и русских паремиях</i>	dr Joanna Panasiuk , Instytut Slawistyki PAN Warszawa, <i>Pragnienia duszy miłującej Boga. (Wokół rękopisów i starodruków zakonnych z XVII/XVIII w.</i>	mgr Małgorzata Lipska , Uniwersytet Warszawski, <i>Poza sceną, czyli jawne i niejawne w «Dybuku» Szymona An-skiego</i>
10.50–11.10	mgr Agnieszka Gotówka , Instytut Slawistyki PAN, Warszawa, <i>Znaczenie i sposób postrzegania duszy w kulturze podhalańskiej</i>	prof. dr hab. Marya Vasilevna Skab , Czerniowiecki Uniwersytet Narodowy, <i>Koncept DUSZA w języku ukraińskim na tle innych języków</i>		dr Andrey Kotin , Uniwersytet Zielonogórski, <i>Przezroczyście ciała, nieprzejrzyście dusze – światy i zaświaty Vladimira Nabokova</i>
11.10–11.40	Dyskusja	Dyskusja	Dyskusja	Dyskusja
11.40–12.00	Przerwa kawowa			
12.00–13.00	Sesja plenarna, sala 254			
	dr Галина Кабакова , Université Paris-Sorbonne, <i>Душа вещей и зверей</i>			
	prof. dr hab. Izabella Bukraba-Rylska , Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN, Warszawa, <i>Humanistyka: od spirytualizmu do somatyzmu</i>			
	Dyskusja			

13.00–13.30	Przerwa na obiad – foyer, 3. piętro			
	Sekcja A – 265	Sekcja B – sala 264	Sekcja C – sala 254	Sekcja D – sala 315
13.30–13.50	<p>mgr Olga Kielak, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, <i>Czy zwierzęta mają duszę? Poprzez analizę językową do konceptualizacji zwierzęcej duszy</i></p>	<p>prof. Alla Kozhinowa, Białoruski Uniwersytet Państwowy, Mińsk, <i>Триада «дух» – «душа» – «дыхание» в творениях Кирилла Туровского</i></p>	<p>dr Kamil Popowicz, Uniwersytet Warszawski, <i>Troista natura człowieka w świetle twierdzeń o niezupełności Gödla</i></p>	<p>mgr Zdzisław Klos, Uniwersytet Warszawski, <i>«Duszyczka na wadze siedziala...». Czeska wersja dialogu duszy i ciała</i></p>
13.50–14.10	<p>dr Anna Granat, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, <i>Kreowanie obrazu życia duchowego dziecięcych uczestników programu «Mali Giganci» przez media</i></p>	<p>dr hab. Iwona Burkacka, Uniwersytet Warszawski, <i>Słowotwórczy obraz duszy</i></p>	<p>mgr Ida Ciesielska, Instytut Slawistyki PAN, <i>«Bułgarska dusza» według Petyra Dynowa</i></p>	<p>dr Beata Łukarska, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, <i>«Ten nasz dom – ciało....» O barokowych wojnach duszy z ciałem na podstawie wybranych przekazów piśmiennictwa religijnego XVII i XVIII wieku</i></p>
14.10–14.30	<p>mgr Agnieszka Korycka, Uniwersytet Warszawski, <i>Próba zbliżenia się do sacrum poprzez kino (na przykładzie analizy interpretacji drogi głównego bohatera filmu «Samotny głos człowieka » w reż. Aleksandra Sokurowa)</i></p>	<p>dr hab. prof. IS PAN Wanda Szulowska, Instytut Slawistyki PAN, Warszawa, <i>Dusza w słowiańskiej antroponimii</i></p>		<p>dr hab. Anna Podstawka, Katolicki Uniwersytet Lubelski, <i>Dusza i ciało w dramaturgii Jana Kasprowicza</i></p>
14.30–15.00	Dyskusja	Dyskusja	Dyskusja	Dyskusja
15.00–15.30	<p>Sesja plenarna, sala 254 Podsumowanie i zamknięcie obrad</p>			